

g
e

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

DOMOLJUB

ŠTEV. 39.

V LJUBLJANI, DNE 30. SEPTEMBRA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljubu« naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani

Zakaj ravno katoliški časopis?

Časopisje je moderna velesila. Časopis je lahko najvažnejše bojno sredstvo v službi resnice, pa tudi v službi laži. Časopis razširja po svetu luč, pa tudi temo; žalibog več teme kot luči.

Svet je napolnjen s knjigami in listi. V Franciji na pr. izhaja 300 dnevnikov, ki se tiskajo vsak dan v nakladi okrog 18 milijonov izvodov. Le kakih deset od teh je takih, ki zagovarjajo načela naše vere, vsi drugi so ali versko brezbarvni, ali pa veri sovražni in jo napadajo ob vsaki priliki. Slično je tudi po drugih deželah sveta. Svobodomiselnost uporablja tisk kot eno glavnih orožij v boju zoper Boga.

V boju za svoja načela se moramo posluževati enakovrednega orožja: proti slabemu tisku se moramo boriti na ta način, da sami čitamo, naročamo in razširjamo knjige in časopise, ki se ne sramujejo ščititi pravice Cerkve in zagovarjati verska načela v zasebnem in javnem življenju. S tem bomo dali dobremu tisku možnost, da svoj vpliv čim bolj razširi in nevarnosti tem bolj prepreči.

Neki bavarski škof je pomen in naloge pravega katoliškega časopisa izborno označil s tem, da jih je primerjal s tremi nadangeli Gospodovini.

Angeli so hitri božji poslanci, stoječi v božji službi. Tudi katoliško časopisje mora biti hitro v poročilih, in v tem oziru nikakor ne sme zaostajati za drugimi.

Sveti nadangel Mihael je vojskovodja tebeških trum, ki se bore proti upornim angelom in branijo čast božjo. Tem revolucionarnim duhovom ni manjkalo drugega, kot dobra volja. V miru bi lahko živeli z drugimi. Tako je tudi na svetu. Ljudje bi lahko živeli v miru med seboj, če bi imeli vsi dobro voljo. Človeštvu je bil dan vseosrečujoči Evangelij, ki pošilja luč tudi v najstrašnejšo temo. Vendar mnogi nečejo mirnega sožitja; bore se proti tistim, ki žele miru in Bogu. Za doseg tega miru je katoliško časopisje izborno sredstvo. Kakor nadangel Mihael mora katoliško časopisje stvar božjo braniti in biti najboljši ogle-dalo katoliškega mišljenja.

Nadangel Gabrijel je prinesel Devici Mariji poročilo, da bo postala mati božja. Na nežen način ji je javil, naj nima skrbi za svoje devištvo. Zato tudi katoliško časopisje ne sme nikdar žaliti nežnejšega čuta nedolžnosti. V nasprotju s svobodo-

miselnim časopisjem mora katoliško pisati tako, da ne bo mati v tem pogledu nikdar v zadregi pred svojimi otroki. Tako bo katoliško časopisje vzgajalo tudi tiste, ki zapuste šolo.

O svetem nadangelu Rafaelu pripoveduje sveto pismo, da je zvesto spremljal mladega Tobijo in končno njemu in očetu pripomogel do zemeljske sreče. Prav isto nalogo ima tudi katoliško časopisje, ki naj bo luč, opora in tolažba za mnogokrat tako zelo prizadete družine. Katoliško časopisje naj širi luč in daje prava pojasnila na vse strani.

Katoliško časopisje naj bo opora poštenega življenja. To je potrebno zlasti današnje dni, ko veri in Cerkvi sovražno časopisje ljudi neprestano vznemirja in množice razburja. Katoliško časopisje naj širi v družino in občino tolažbo, pogum, zaupanje in vztrajnost.

Katoliško časopisje je moderno sredstvo: dušnopastirski službi, izborno orožje za širjenje in učvrstitev našega svetovnega nazora. Katoliško časopisje — kakor nobeno drugo — stoji v službi Resnice in se bori zanjo. Zato pa so vsi pravi, dobromisleči katoličani dolžni, da stoje katoliškemu časopisju zvesto ob strani. Kdor hoče biti v službi Resnice, naj skrbi, da pride katoliški časopis prav v vsako katoliško družino.

Verske manifestacije v ljubljanski okolici

Na zmagovalnem pohodu je vseh 15000 katoliških Kraljev v Sloveniji. Preteklo nedeljo so se vršile velike verske manifestacije na Viču, Igu, v Št. Vidu in pri Dev. Mar. v Polju. *Nadangel Mihael* zato pa so ogromne množice ljudstva s tem večjo ljubeznijo in navdušenostjo prisegale zvestobo Kristusu Kralju, brez katerega zidamo vse kar delamo, pa bilo v družini, v občini, v državi, v človeški družbi sploh — na psek. G. stolni vikar Alojzij Košmerlj je v svojem znamenitem cerkvenem govoru pri Dev. Mar. v Polju po pravici poudaril, da je strah nekaterih pred Katoliško akcijo neopravičen, saj se polagajo ravno z verskimi manifestacijami katoliške cerkve trajni in nerazrušljivi temelji naši lepi in ljubljani Jugoslaviji.

PO SVETU

Italija

s Veliko kulturno delo so zopet izvršili Italijani v afriški koloniji Tripolitanije, ki je prišla proti svoji volji pod fašistovski jarm. Leta in leta si je hrabra italijanska armada zaman prizadevala, da bi zasedla nasilno ji prisojeno zemljo. Le ob morju, v kolikor so deželo obvladale italijanske topovske krogle, so mogli razširjati Italijani svojo dvatisočletno kulturo. Po neprestanih bojih se jim je končno s tanki, aeroplani in strupenimi plini posrečilo, da so prodrli v notranjost po Arabeih obljudene dežele. V zasedo so spravili voditelja »upornežev« 70 letnega Amarela Muktara, ga vjeli in obesili, kar je povzročilo nemir ne samo med mohamedanci, temveč tudi med kulturnimi narodi vsega sveta. Zda je torej Tripolitanija italijanska kot so italijanski stotisoči primorskih Slovanov.

Perite Vaše
svilene noga-
vice v blagi
peni

LUX

KER BODO NA
TA NAČIN OSTALE
VEDNO KOT NOVE

s Razno. Dne 11. oktobra se prično predvojaški tečaji za mladeničev letnikov 1911, 1912, 1913. Tečaje bodo vodili milični oficirji. Po dosedanjih podatkih bo obiskovalo te tečaje 1.200.000 mladeničev, dotičnih učiteljev (instruktorjev) pa bo 8000. — Italijanska vlada je odredila, naj se po vseh krajih in mestih vrše veselice s trgovijo.

Kumunja

s Moderen ministrski predsednik. — Predsednik vlade Jorga je imel v nekem pokrajinskem mestu govor, v katerem je ostro napadel dr. Boilu, univ. profesorja in Maniuovega svaka, ki je izdal politično brošuro, v kateri zahteva novo ustavo in je načrt te ustave v tej brošuri tudi podal. Jorga je rekel, da se bo odločno boril proti vsakim poskusom, ki bi mogli omajati edinstvo Romunije, a one časnikarje, ki pišejo o potrebi decentralizacije uprave, je imenoval nesramneže.

Švicca

s Za omiljenje gospodarske krize. Vse države skrbijo za to, da bodo čim lažje prebrodile bližajočo se zimo. Tudi gospodarski odbor Društva narodov v Ženevi je storil tozadevne predloge. Kot glavno točko se zahteva, da države pripravijo velika javna dela, ki se naj bi tudi pozimi vršila. V zvezi s tem je ravnatelj mednarodnega delovnega urada pri Zvezi narodov gospod Albert Thomas dal sledeča pojasnila: Dela, ki so predvidena, se dele v dve skupini in sicer v načrte za javna dela, ki imajo mednarodni značaj, in drugič v načrte za javna dela, ki imajo bolj krajevni pomen, ki pa so vendar v korist splošnosti. Taki načrti mednarodnega značaja so: zgradnja in izpopolnitev evropskega cestnega omrežja, dalje zgradnja vodnih cest, električnega omrežja in železnic. Evropske vlade so bile od mednarodnega delovnega urada naprošene, da stavijo predloge za dela, o katerih mislijo, da so v bližnji bodočnosti potrebna in koristna. V gori omenjenem smislu so odgovorile do sedaj sledeče države: Belgija, Bolgarija, Avstrija, Nemčija, Estonka, Španija, Ogrska, Letonska, Litva, Poljska, Romunija, Češkoslovaška in Turčija.

Španija

s Framazoni se pogajajo. Pri zadnjih volitvah so dobili na Španskem framazoni raznih strank glavno besedo. Začetkoma so se čutili zelo močne in so zato nastopili z vso ostrostjo proti vsemu, kar je katoliško: so pregnali redovnike, izgnali nadškofa-kardinala, sklenili zapleniti cerkveno premoženje, kričali o ločitvi Cerkev od države, pregnali verski pouk iz šol, sploh so postavili katoliško vero in Cerkev, ki je imela dotlej v Španiji veliko veljavo, v zadnji kotiček. Pa minuli so tedni in meseci in razburjeno ljudstvo je začelo — misliti. Katoličani so se začeli družiti in zavedati, da še ni katoliška Španija framazoni brolg. Ze prvi protesti in nastopi katoličanov so imeli uspeh: framazoni so postali strpljivi in se pogajajo. Mi ljudem, ki ne marajo za Boga in versko življenje, prav nič ne zaupamo. Sila jim je, zato se laskajo. Seveda želimo španskim katoličanom čim večjih uspehov.

KAJ JE NOVEGA

d 70-letnik je postal škof. arhivar g. Franc Serafin Pokorn, župnik v Besnici pri Kranju. Bog mu daj še mnogo srečnih let!

d 60 let je dopolnil 26. sept. stolni kanonik, priznani učenjak in sloveči pridigar g. dr. Mihael Opeka. Bog živi g. jubilaranta, zdravega in čvrstega, še mnoga leta!

d 25 letnico plodonosnega delovanja je praznovalo 20. septembra Katoliško izobraževalno društvo v Zgornji Ponikvi.

d 100 let je minulo 28. septembra, odkar je bil rojen slovenski pisatelj in pesnik France Levstik. Slava zavednemu in nezizprosnemu slovenskemu možu!

d V rezervo je preveden predsednik ministrskega sveta g. general Peter Živkovič.

RAZSTAVO NAGROBNIH SPOMENIKOV

je priredilo

kamnoseško kiparsko podjetje

Franjo Kunovar

pokopališče Sv. Križ LJUBLJANA Tel. 27-87

v svoji izložbi, koder zamorete izbrati najlepši in najcenejši spomenik. Pojdite si takoj ogledati!

Drobne novice

Za novega državnega predsednika ima Avstrija 6 kandidatov.

Uradniške plače bo znižala Avstrija od 6 do 25 odstotkov.

Hitro rastoč promet izkazuje jugoslovanski svobodni del pristanišča v grškem Solunu.

3- do 4 odstotno pivo bodo najbrž zopet uvažali v Združene države ameriške.

V Berlin sta prišla francoska ministra Laval in Briand.

Na avtomobilskem zletu se je smrtno ponesrečil bivši predsednik poljske vlade grof Kržinski.

»Republikanski delavceve« ali »demokratska republika«, kaj naj je nova Španija? O tem se razgovarjajo, ljudstvo pa strada.

d Okrožni inspektor dr. Schaubach, bivši veliki župan je prestavljen iz Maribora v ministrstvo notranjih del v Belgrad. d V Belgrad je došel predstavnik ameriške generalitete general Mac Arthur, šef generalnega štaba Zedinjenih ameriških držav.

d V Belgrad je bil nenadoma premeščen okrajni načelnik v Krškem g. dr. Janko Šiška. Ljudstvo žaluje za njim.

d Namesto odstopivšega dr. Alberta Kramarja, ki je bil imenovan za gradbenega ministra, pride s kraljevim ukazom za našega poslanika v Pragi dr. Prvislav Grižogono.

d Za predsednika notarske zbornice je izbran g. dr. Kuhar Andrej v Ljubljani.

d Važne politično-upravne izpremembe. Premeščeni so po potrebi službe: Dr. Dioniz Maraž, okrajni načelnik v Prevaljah, k banski upravi, dr. Lovro Hačin, okrajni načelnik v Mariboru, levi breg, za okrajnega načelnika v Prevalje. Njegove posle prevzame podnačelnik Milan Makar. Dosedanji okrajni načelnik v Krškem, dr. Janko Šiška, je odpoklican v ministrstvo za notranje posle; na njegovo mesto pride dr. Tina Čuš, dosedaj podnačelnik v Kočevju. Okrajni podnačelnik dr. Janko Vidic v Radovljici je premeščen v Logatec, podnačelnik Ivan Bavdek pa iz Logatca v Kočevje. — Okrajni načelnik v Ljubljani, dr. Rudolf Andrejka, je imenovan za banskega inspektorja in poklican v službo k banski upravi, na njegovo mesto je postavljen dosedanji okrajni načelnik v Kranju, Josip Žnidarčič. Okrajni načelnik v Kamniku, dr. Fran Ogrin je v isti lastnosti premeščen v Kranj, njegovo mesto prevzame okrajni podnačelnik v Mariboru, Fran Vodušek.

d Na Dobrovi pri Ljubljani se je naselil kot okrožni zdravnik za Dobrovo in sosedne občine, dr. Fr. Puc, do sedaj sekundarij ženske bolnice.

d Osebnih draginjske doklade državnim nameščencem je znižala pretekli teden jugoslovanska vlada. Nekateri uradniki bodo od 1. oktobra dalje dobivali po 200 Din manj mesečne plače kot dolej. Prizadeti so v večji ali manjši meri tudi častniki,

Pošljite naročnino!

Na volitve se pripravljajo v Angliji. Za uvod bodo znižali plače državnim nameščencem.

Hudi nemiri so bili v Kašmirju v severni Indiji. 20 mrtvih, več sto ranjenih.

Japonci menda umikajo svojo armado iz Mandžurije.

8 milijonov mačk je v ameriškem Njujorku.

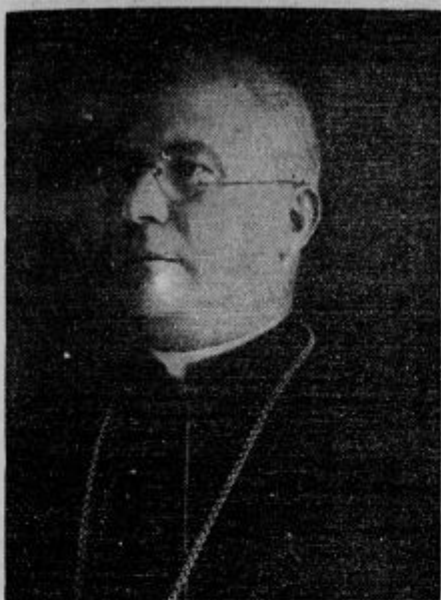
Močan potres je bil 20. septembra na Japonskem.

Večino davkov bodo zvišali na Poljskem radi gospodarske krize.

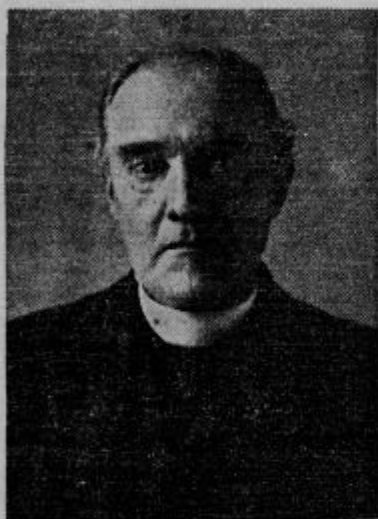
Doseljavanje v državo je prepovedala vlada južnoameriške republike Čile.

8 milijonov mrtvih žrtev je zahtevala strašna povodenj na Kitajskem. Nad 40 milijonov ljudi še vedno strada.

Zlato Amerike je vzrok sedanje svetovne krize, pravi indski voditelj Gandhi.

Kanonik dr. Mihael Opeka, pisatelj, pesnik in sloviti pridigar stolne cerkve v Ljubljani, je obhajal 60 letnico rojstva. Bog ga naj ohrani še do 70- in 80 letnice!

G. Franc Ser. Pokorn, župnik v Besnici in škofijski arhivar, je praznoval te dni 70 letnico rojstva. Še na mnoga leta!

Ne jurček, ampak jur! G. Franc Mohor iz Litije je obli v gozdu tega-le gobana, žigar klobuk je šmel 40 cm premera in je tehtal 2 kg 30 dkg.

SARGOV

Novo

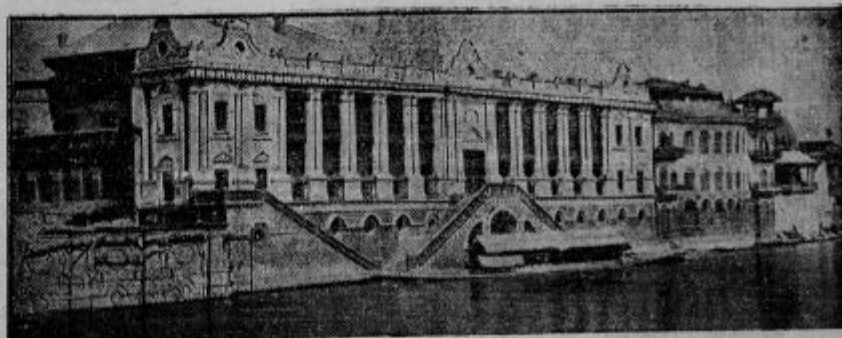
Že nau 50 let se daje za negovanje zob prednost Sargovemu Kalodontu. Poleg ostalih odlik je dobil sedaj še novo svojstvo, ki ga nima sicer niti eno drugo zobno čistilno sredstvo in to je učinkovitiodatek (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu), kateri odstrani in prepreči zobni kamen, tega povzročitelja mnogih težkih zobobolov.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Slovenski izseljenci v Freyming-Merlebachu ob slovesu g. župnika Hafnerja in sprejemu novega duhovnika g. Skebela.

Palača maharadže iz Kašmirja v Sringi. Pra vijo, da je ta maharadža najbogatejši na svetu.

Dober odgovor.

Kandidat medicine se nahaja pred izpitom pri jako strogem profesorju. Le-ta vpraša: „Katera sredstva posebno pospešujejo znojenje?“ Kandidat imenuje vsa poznana sredstva, posebno Aspirin tablete, ki se posebno obneso pri gripu in vseh prehlajenjih pa tudi glavobolju.

„Kaj bi pa naredili“, vpraša nadalje strogi profesor, „če vsa ta sredstva ne bi pomagala?“ Hitro pomisli dijak, ki je že sam ves moker od potu: „K Vam bi ga poslal na izpit, gospod profesor.“

orožniki in upokojenci. Točnejše tozadevne podatke ima »Slovenec« z dne 23. sept. t. l.

d Huda slana je padla v četrtek 24. septembra in napravila v mnogih krajih veliko škodo zlasti pri ajdi in fižolu.

d Na vrhovih do 800 m je pretekli teden zapadel sneg.

d Nova ljudska šola, ki jo bodo zgradili v Ljubljani Za Bežigradom, bo veljala 7 milijonov Din.

d 5000 vernikov iz raznih župnij v Beli krajini se je zbralo 20. septembra na evharističnem kongresu v Črnomlju.

d 906 volilcev je v Ptuju.

d 1300 volilnih upravičencev ima mesto Krško.

d 9224 volivcev ima Maribor. Državnih uradnikov je 2400.

d Na gospodinjski šoli v Št. Jerneju se prične pouk s 15. oktobrom. Nekaj jih sprejmejo tudi za notranje učenke. Zglasiti se je pri zavodu.

d Duhovne vaje za dekleta v Mali Loki pri Ihanu se bodo vršile v oktobru dvakrat. Pričetek prvega tečaja 10. oktobra zvečer, drugega 24. oktobra zvečer. Pišite na naslov: Usmiljene sestre sv. Križa, Mala Luka pri Ihanu., p. Domžale.

d Kranjski okolici. Vsi kmetovalci se v njihovem lastnem interesu opozarjajo, da prijaviijo v svrhu skupne prodaje namenjene količine »krompirja za izdelovanje škrob« pisarni Kmetijske okrajne zadruga v Kranju.

d Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev v Ljubljani sklicuje v smislu svojih družbenih pravil in sklepa družbenega odbora svoj redni občni zbor, ki se bo vršil dne 8. oktobra 1931 ob pol 3 popoldne v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Na ta občni zbor se vabijo vsi člani družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev, duhovščina in vsi dobrotniki in prijatelji izseljencev. Ker se bo ta dan dopoldne vršil tudi občni zbor Prosvetne zveze se vabijo tudi udeleženci tega zbora na občni zbor družbe sv. Rafaela. — P. Kazimir Zakrajšek, predsednik.

d Božji klie. V samostan je šel g. Vinko Voglar, odlični mariborski klavir. umetnik in sin pok. ravnatelja Franca Voglarja.

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti
poroštvo i. t. d.**

Vinko Voglar je svojčas priredil uspele koncerte po Franciji, Švici, Angliji in Ameriki. Po vrnitvi v Maribor je maturiral, nato pa odšel te dni v frančiškanski samostan v Kamnik, da se posveti uresničenju velikega življenjskega gesla: Bogu služiti.

d 700 zagorskih rudarjev iz Kisovca in Lok pri Zagorju ob Savi, pa tudi okoličani iz Čemšenika, Izlak in Zagorja so obiskali te dni Marijo Pomočnico na Brezjah.

d Viničarji so zborovali te dni v Ljutomeru. Vsi stoje na stališču, da se jim plače ne smejo znižati. Dalje se mora določiti, kolika sme biti najmanjša viničarska plača v vseh krajih.

d Zavod za zdravstveno zaščito mater in otrok v Ljubljani je pregledal lani 16.666 otrok, vseh zdravniških posvetovanj pa je bilo 39.454. Sestre so imele na domovih 1699 obiskov. Mleka je bilo oddanega 12.426 obrokov, dalje 3650 gramov mazila, 53.454 gramov ribjega olja. Na deželi je bilo 24 tečajev o negi in prehrani otrok in ravnateljstvo rastav. V zavodu so trije zdravniki in 6 sester.

111 let je že stara
Kranjska hranilnica,
ki se imenuje sedaj

**Hranilnica
Dravske banovine**
Ljubljana, Knaflijeva ulica 9

**Tu naložite na najboljše
obresti svoje prihranke**

Posojilojemalci jamčijo samo za svoje posojilo, ne pa za obveznosti hranilnice, kot je to pri zadrugah, kajti za njene obveznosti jamči **cela Slovenija** (Dravska banovina) z vsem premoženjem in davčno močjo.

**Najvarnejša naložitev denarja.
Najvišje obrestovanje.**

d **Dopolnilna uredba o cenah kruhu** daje banom moč, da določajo cene temu važnemu živilu. Tako določene cene veljajo za kruh iz čiste pšenične moke. Vsako mešanje posameznih vrst pšenične moke nižje cene in mašanje z drugo moko slabše kakovosti (ajdove, krompirjeve, koruzne, ržene ista) je dovoljeno samo, če se cene takem kruhu primerno znižajo. Te cene nadzirajo bani in trgovinski minister. — Kakor nas izkušnja zadnjih dni učil, mnogi peki na premeten način odredbam oblasti ne slede.

d Za nabavo pšeničnega semena dobi dravska banovina 100.000 Din državne podpore.

d Za nezadostno razvito in pohabljenno dečo bodo po nalogu prosvetnega ministarstva otvorili posebne oddelke in sicer: V savski banovini: V Zavodu za gluhomene v Zagrebu oddelek za gluhomene; v Zavodu za slepe v Zagrebu oddelek za slepe; na ljudski šoli v Samostanski ulici v Zagrebu in v šoli na Ivkavčevi ulici po en oddelek;

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC

MR. BAHOVEC

a to znamko

a to znamko

Dobi se v lekarnah

Vzemite le plimbirani zavoji!

ZARES PREIZKUŠENO DOBRO SREDSTVO ZA ČIŠČENJE KRVI, ZELODCA, CREVESJA

Proizvajalec: lekarna Bahovec, Ljubljana

v dravski banovini: V Zavodu za slepe v Kočevju oddelek za slepe; na ljudskih šolah v Trbovljah, na Jesenicah, v Št. Vidu nad Ljubljano, na Viču, v D. M. v Polju in na pomožni šoli v Mariboru, povsod po en oddelek.

d Planinske kočje zapirajo. Kočo pri sedmerih jezerih so zaprli 30. avgusta, Aljažev dom v Vratih in Aleksandrov dom 21., Vodnikovo kočjo pa 14. septembra.

d Kmetijska razstava v Kranju. S pomočjo prispevka ministrstva za kmetijstvo v znesku 15.000.— Din priredijo to jesen kmetijsko razstavo v Kranju. Razstava bo trajala tri dni in to predvidoma dne 7., 8. in 9. novembra t. l. Vršila se bo v prostorih Ljudskega in Narodnega doma in v gimnazijski telovadnici ter bo obstajala iz poljedelskega in povrtinskega ter sadjarskega oddelka. Priključi pa se še mlekarški in planšarski ter šolski in propagandni oddelek. Razstavo organizira okrajni kmetijski referent s pomočjo prireditvenega odbora, ki mu načeluje posestnik Joža Burger iz Smlednika. Namen razstave je, da pokaže vse vrste kmetijskih proizvodov v surovem in predelanem stanju, a tudi stroje, orodje in priprave domačega izvora, v kolikor se vse to nanaša na kranjski okraj, s ciljem, da se kmetijska produkcija vsestransko izboljša in ojači propaganda za napredek. Prireditvi želimo obilo uspeha.

d Za prebivalce obubožanih krajev v Jugoslaviji je daroval kralj Aleksander en milijon, kraljica Marija 200.000, mali kraljeviči pa 100.000 Din. Predsednik vlade g. general Živkovič pa prispeva v isti namen enkratno svojo mesečno plačo v znesku 16.034 Din 50 par.

d Sedanjji člani kraljevske vlade so izdali proglas na narod, kjer pozivajo za bližajoče se volitve na skupno delo. Glavni namen proglasa je, naj narod v svobodnem glasovanju pokaže kaj hoče. Točno poročila o volivnem proglasu »Slovenec« z dne 27. septembra 1931, na kar čitatelje opozarjamo.

d Lepe reči doznavamo. Te dni je mestna uprava v Skoplju zaprla vse posredovalnice za službe. K temu koraku jo je prisililo dejstvo, da so se posredovalci čisto

Priloga se prvi slovenski zavod

**Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana**

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Ptiščja ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincarova 2

Tako je bilo nekoč . . .

Krtača in perilnik sta odveč. Oboje nadomešča našim vrlim gospodinjam novejša uporaba Persila, ki je zelo enostavna:

Raztopite Persil v mrzli vodi.

za 25-30 l vode zadostuje 1 zavitek Persila

in kuhajte perilo 1/4 ure!

To je edini pravi način pranja. Tako postane perilo lepše in čistejše.

Persil varuje perilo!

krat posluževali vsemogočih sredstev, da so izmzgavali svoje stranke. Izkazalo se je zelo, da so bile neke posredovalnice celo trgovine z dekleti.

d Novo poslopje za tohnični oddelke vseučilišča v Beogradu je bilo 15. sept. dograjeno. Za pisarne ter učilnice je določenih v palači 200 sob in ima poslopje še nad 400 drugih oddelkov. Poslopje je stalo 35 milijonov dinarjev, notranja oprema pa nad 8 milijonov. To bo za enkrat največja zgradba na Balkanu. Najvišja pa gotovo ne, ker jo bo »potoikele« ljubljanski »nebotičnik«.

d Koštrunovo meso je bilo včasih meso revnih slojev, ki si niso mogli privoščiti govejega mesa. V zadnjem času pa se zdi, da je postalo koštrunovo meso prava slaščica, za katero seveda revni sloji nimajo drobiža. Ko je bilo goveje meso po 20 Din, je bilo koštrunovo meso po 14 Din. Danes je najboljšo meso pitalih volov po 14 Din, koštrunovo meso pa še vedno tudi po 14 Din. Je to prav? Nimamo zaenkrat možnosti kontrole, po čem mesarji kupujejo koštrunovo, gotovo pa je, da ne po 6 Din kg žive vage, kakor najboljšo vole.

d Uradne ure v državnih uradih od 1. oktobra letos do 1. maja 1982 bomo: ob sobotah od 8 do 14, ostale deavnike pa od 8 do 12.30 in od 15.30 do 18.

d Vse ob svojem času. Ministrstvo za šume in rude je izdalo novo uradno tolmačenje zakona o agrarni reformi. Cerkvena posestva se po tem tolmačenju delijo v škofsvska in nadarbinska posestva. Samo nadarbinska posestva so po tem tolmačenju izvzeta iz zakona o agrarni reformi.

d Avtobusna zveza z Avstrijo je bila otvorjena te dni med Mariborom in Sent Iljem v Slov. goricah. Počniki lahko prestopajo na avstrijske avtobuse, ki vozijo v Gornjo Radgono in v Gradec po avstrijskih tleh.

d Pravoslavnega metropolita dobi v najkrajšem času Zagreb.

d Za katoliške stolnice v Beogradu bo določeno dostojno zemljišče baje prihodnji teden.

d Poljedelski minister bo pomagal. Za poljedelce najbolj oškodovane po vremenskih nezgodah, je dal poljedelski minister banski upravi savske banovine 500.000, banski upravi vrbaske banovine 100.000 in banski upravi dunavske banov. 200.000 Din.

d Zakaj ni povsod taka cena? Po 10, 12 in 14 Din kg prodaja teletino na stojnici v Ljubljani gosp. Zaje Anton.

dHlev in skedenj je uničil požar posestniku Zupancu Maksu v Celju.

d Pogorela sta stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje posestniku Matiji Kodriču v Dobrenju pri Mariboru.

d Sredi ceste je zgorel avto novomeške trgovca g. Janko Galeža, ko je šel po prašiče v Metliko. Zavarovan.

d Do tal je pogorela v Ždinji vasi v Trškogorskem pogorju pri Novem mestu hiša posestnika Franca Strajnerja.

d Raz oreh je padel in obležal mrtev Andrej Lovrač, posestnik na Prevali v Kolovratu.

d Z gobami sta se zastrupili, te dni dve družini v St. Jurju pod kumom. Le takojšnja zdravniška pomoč iz Radeč jih je rešila gotove smrti.

d Ko je streljal na fazane. V ljubljansko bolnišnico so prepeljali 11 letno Ano Sršen, hči kočarja iz vasi Dvorje pri Cerkljah. Blizu te vasi sta bila dva mlada moža na lovu na fazane. Med lovom pa sta zašla v preveliko bližino pastirjev, ki so pasli živino. Tedaj je eden lovcev, 22 letni J. L. sprožil puško za fazani, zadel pa ni fazanov, temveč kravo, ki jo je pasla pastirica

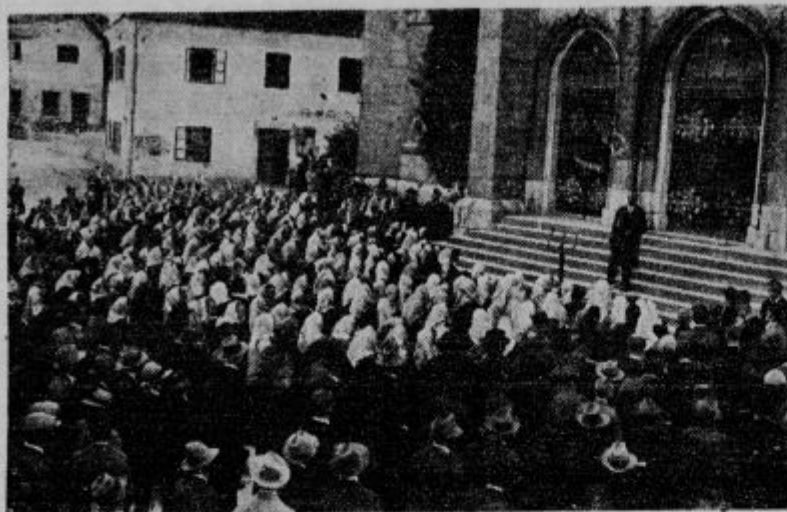
Kmetje, oklenite se Kmet. zvezel!

Anica Seršenova. Še sreča, da je bila krava pred pastirico. Pastirica je dobila več šiber v glavo, tako je dobila hude poškodbe in je njeno stanje zelo nevarno. Krava pa je bila tudi hudo obstreljena. Dobila je najmanj 15 šiber v telo, ki so jih izvlekli iz kože.

d 1294 bolnikov se je zdravilo v letu 1980. brezplačno v zdravniškem oddelku za mestne uboge v Mestnem domu v Ljubljani.

d Smrtno se je ponesrečila na znarem Turncu, kjer pelje nevarna turistovska plezalna pot na Šmarno goro, 20 letna Rozika Planinšek, doma iz Vižmarji.

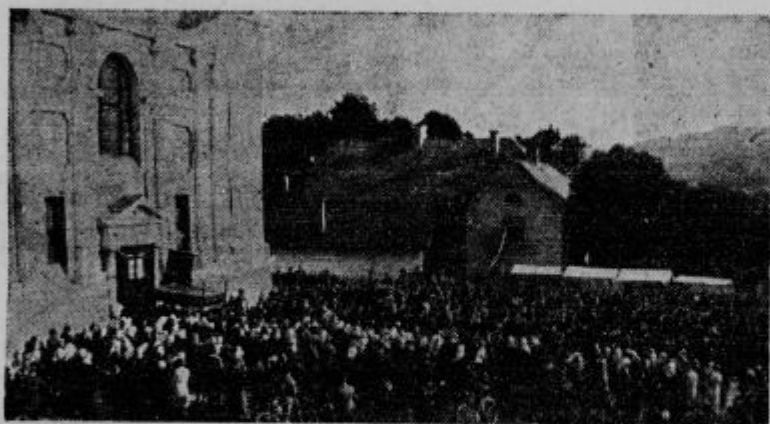
d Še nekaj nesreč in poškodb. Triletni Peter Šiler, sinček posestnika iz vasi Vrbe v občini Breznici na Gorenjskem, je doma splezal na stol, padel z njega in si zlomil desno nogo. — Mesarski pomočnik Lojze Ogrin, star 24 let in doma na Stari Vrhniki, se je ponesrečil pri delu na Vrhniki. Deska ga je sunila v trebuh tako, da je dobil notranje poškodbe. — Grozdje z brajde pred hišo je obiral sedemletni sinček posestnika Jožefa Hlapiča v Stražišču pri Kranju. Padel je z brajde in si zlomil levo roko. — Drva je sekal 33 letni urarski mojster France Wölling v zgornji Šiški. Pri tem delu se je vsekval v levo nogo. — Na Kresniškem vrhu pri Kresnicah so napadli neznanca 39 letnega progovnega delavca Fr. Severja. Neznanec ga je s topim predmetom udaril po glavi in mu prizadel občutno rano. — 15 letni dijak Milorad Zirkelbach s Primskovega pri Kranju se je doma vsedel na voz, konj pa je prenapel potegnili in Milorad je padel z voza ter si zlomil desno roko. — V Dragomlju je povozil avto, čigar lastnik je znan, 30 letnega mizarja Franca Zupana z Vira. Zupan je dobil resne notranje poškodbe. — Stare patrone še vedno povzročajo razne nesreče, 20 letni tesar Andrej Rekar na Javorniku pri Jesenicah

V Smarterm pri Litiji so v nedeljo fantje in dekleta praznovali 30-letnico Mar. Kongregacije. Fantovska družba šteje sedaj 150 članov, dekliška pa 300. Ob tej priliki se je poleg cerkvenih slovesnosti vršilo tudi krasno zborovanje pred cerkvijo. Udeležile so se ga velike množice. Govoril je prof. I. Dolenc.

Ob 100 letnici Levstikovega rojstva. Slov. pisatelj Franc Levstik.

Pogled na evharistično procesijo, ki se je vršila v nedeljo v Dev. Mar. v Polju.

Japonski cesar Javan Hirohito

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI INSERIRAJO V »DOMOLJUBU«!

Velikanska glava ehrova je bila te dni prodana na berlinskem trgu. V obsegu meri 2 m 18 cm.

Pevsko društvo Zvon v Hambornu ob Reni, kjer živi veliko naših izseljencev.

je našel staro patrono na cesti, se igral z njo tako dolgo, da se je sprožila in krogla se je zarila Rekarju v desno rogo. — 59 letni hlapec Janez Tišlar na Lomu pri Tržiču je nakladal hlode. Hlod je pritisnil Tišlerja in mu zlomil levo nogo.

d Z oreha je padel 5 m globoko na tla Venceslav Korbun, organist na Raki. Dobil poškodbe na desni nogi in rokah. Zdravi se v bolnici, a bo kmalu okreval.

d 15 mesecev star otrok je utonil v gnojnici pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju.

d Naj zmisljivo kdor slepoto ljubi sveta ... V Grosupljem je umrl g. Ivan Hočevar. — V Ljubljani je preminul g. Rajko Feigel, uradnik Vzajemne zavarovalnice. — V Gorjah je odšel na drugi svet najstarejši faran 95 letni Gregor Jensko. — Smrt je dohitela na lovu v Dupleku kanclista okrož. sodišča v Mariboru g. Antona Lindnerja. Zadel ga je kap. — V Ljubljani se je preselila v večnost ga. Marija Bauer, gostilničarka. — V Novem Udmatu je zapustil dolino solz železniški uradnik v pokoju g. A. Šuler. — V Ptujju je odšla med nebeške krilatec Maruška Vošnjakova. — V Mariboru je izdihnil od kapi zadet bivši častnik ruske Wranglove armade 67 letni Dimitrij Skubi. — Pri Sv. Juriju ob Taboru so pokopali posestnika Franceta Lesjaka. — V Mariboru so položili v grob preglednika finančne kontrole g. Jakoba Werka. — V Celju sta umrla Planko Olga, žena rudarja, in ponesrečeni Ferme Fran, rudar v Hudi jami. — V splošni ljubljanski bolnišnici je preminul železniški uradnik g. Josip Kravogel. — V Spodnji Besnici se je ločil od sveta 68 letni posestnik Jakob Udir. — V Naklem je odšla v večnost Alojzija Tomazin. — V Šmartnem pri Kranju se je preselila med angelčke Rozehnalova Ingica. — V Mariboru so pokopali g. Franca Verdnička, tovarnarja perila. — V Tržiču je Bog vzel k sebi 28 letno Marijino hčerko Pavlo Gantar iz Bistrice. — V Novem mestu je umrl ing. Avgust Guzelj. — V Količevem pri Domžalah je zapustil ta svet g. Ivan Antolnic, vodja Bonačeve tovarne. — Vsem v preteklem tednu preminulim večni mir, preostale pa tolaži Bog!

d Umrl je Jože Malovrh z Viča, v starosti 36 let. Pokojni je bil vzor delavnega, poštenega in treznega fanta. Bog mu daj obilno plačilo!

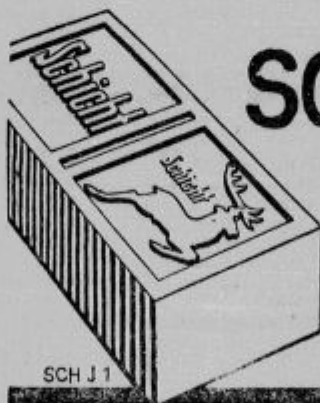
d Papirnica v Goričanah je ustavila obrat. Še zadnjih 83 delavcev je na cesti.

d Boljša je kratka sprava kot dolga pravda. Pri ljubljanskem sodišču teče neka pravda že nad ceem let. Posestniki iz Spodnjih Dajn v Sorški dolini so 18. aprila 1923 po svojih odvetnikih vložili tožbo zaradi priznanja lastninske pravice do gozda, ki meri 56.774 ha. Ta gozd ima v nekaterih delih prav čudna imena. Tako se del imenuje »Brotbruh«, a drugi »Cilrestl«. Sporni gozd uživajo posestniki iz Sorice, toda Dajčani trdijo, da so ga tudi njih predniki že od pamtiveka uživali in da morajo Sorčani izdati zemljeknjižno listino, na podlagi katere se bo za Dajnce mogla vključiti v zemljiški knjigi lastninska pravica. V tožbi so navajali, da so listine, ki omenjajo, da so gozd že leta 1797 uživali njih posestni predniki, ki so se organizirali v posebno srenjo. Toženi Sorčani pa so ugovarjali, da so oni edini pravi lastniki in da sploh deželno sodišče ni pristojno za presojo tega

Štirje rodovi ga poznajo!

Štirje rodovi že poznajo čisto milo „Jelen“. Že več ko 80 let preje izkušene gospodinje najrajši s tem izdatnim milom — kar priča, kako je dobro!

SCHICHT ^{ovo}

MILO „JELEN“

vedno tako kakor prej,
vedno enako dobro

spora, ker gozd ni več vreden kakor 311 Din, katero vrednost je mogoče izračunati na podlagi zemljarine. V skrajnem slučaju bi bilo za presojo pristojno okrajno sodišče v Škofji Loki. Zadeva pa sploh spada pred komisijo za agrarne operacije. Razvila se je nato ogorčena borba okoli vprašanja sodne pristojnosti. Po dolgem času je naposled stol sedmorice v Zagrebu odločil, da je za pravdo pristojno ljubljansko deželno sodišče. Sledile so nato pred deželnim sodiščem razprave. Zaslišanih je bilo več prič, starih pastirjev in posestnikov. Deželno sodišče je tožbi Dajncev ugodilo in obsodilo Sorčane. Ti so se pritožili proti sodbi na II. instanco, višje deželno sodišče, ki je potrdilo v celem obsegu sodbo I. sodišča. Zastopnik Sorčanov pa je v začetku septembra vložil proti obema sodbama revizijo na stol sedmorice. Stroški pravde so ogromni in znašajo že sedaj okoli 150.000 Din. — V nekem kupletu je napisano: »Oba sta zgubila, le doktor je tič.«

d Zaščita države. Dne 25. septembra sta bila v Zagrebu obešena protidržavna elementa Hranilovič in Soldin.

d Radi odušitva. Oni dan se je vršila v Zagrebu seja mestnega načelstva in sicer tržnega odseka. Ugotovili so, da sta policija in sodišče postopala proti zagrebškim pekcom in mesarjem radi raznih prestopkov. Peki in mesarji so bili obsojeni na visoke denarne in zaporne kazni.

d Občni zbor in prosvetno-organizatorični tečaj Sl. kršč. ženske zveze. — V dneh 7., 8. in 9. oktobra t. l. bo poleg občnega zbora Sl. kršč. ženske zveze, ki bo 8. okt. ob 2 popoldne v Akademskem domu, Miklošičeva c. 5; tudi prosvetno-organizatorični tečaj za članice v Ženski zvezi včlanjenih ženskih in dekliških društev in odsekov. — Zelo potrebno je namreč, da se enkrat na leto zbere k takemu tečaju v centrali in dobe za vse leto pobjude za delo v domačem odseku ali društvu. Pri letošnjem tečaju bodo prav po-

PO DOMOVINI

Is Francije
Merlebach-Freyming.)

Za žalostjo pride tudi veselje! Tako se je zgodilo tudi pri nas slov. izseljencih. Zapustil nas je naš slov. dosedanjí duhovnik g. Anton Hafner, ki je bival skoro 3 leta med nami in se vrnil v domovino, ki nam je poslala novega duhovnika, g. Silvestra Skebeta. — Za slovo staremu in v pozdrav novemu gospodu, je sklicalo naše društvo sv. Barbare svoje članstvo in druga naša društva iz okolice. V imenu društva ju je nagovoril predsednik g. Viktor Mollara. Dve belo oblečeni deklici pa sta podali s malim nagovorom vsakemu šopek cvetic. V imenu fantov je govoril tajnik Oblak Ivan, za Jugosl. kolonijo g. Milan Krlečić v imenu pevcev iz kolonije Jeanne d'Arc g. Ocirk. Ko je še g. Skebe pozdravil vse navzoče in se poslovil od svojega duhovnega sobrata, vse navzoče pa prosil naklonjenosti in ljubezni, so marsikomu stopile solze v oči. G. Hafner se je nato še enkrat poslovil in stisnil vsakemu roko. Slavnost je posebej tudi povzdignilo lepo slovensko petje pod vodstvom g. Mava. — Isti dan sta bila 1. predsednik Viktor Mollara in drugi blagajnik Anton Škruba odlikovana z dipkmo za požrtvovalno delo v prid društva sv. Barbare. — V nedeljo, 20. septembra je priredilo pevsko društvo iz kolonije Jeanne d'Arc istotam svoj pevski koncert. — S strahom pričakujemo bližnje bodočnosti. Ze se šepeta o novih, številnih redukcijah. Bog daj, da to ne bi bilo real nesreča.

(Charbonier — Francija.)

Huda nesreča je zadela delavca Antona Likovca. V zgodnjih jutranjih urah, ko je bil on v službi, žena pa še pri počitku, je začelo goreti stanovanje, tako da se je žena komaj rešila. Le nekaj malenkosti je mogla rešiti, vse drugo je zgorelo: obleka, nekaj denarja, tri ure, 25 zajcev itd. Škoda ima 3000 frankov, kar je za uboga delavca hud udarec.

Nova šola.

(Preška-Medvode.)

Ne vem, kako je to, da vam nihče ne poroča, da smo pri nas dne 13. t. m. blagoslovili novo šolo. Blagoslov se je izvršil prav slovesno po dopoldanski božji službi. Iz župne cerkve mimo stare šole se je pomikal sprevod do nove šole. Spreveda so se udeležili šolarji in vsa tukajšnja društva, narodne noše, razni dostojanstveniki in zelo veliko ljudstva. Po lepem govoru je domači g. župnik ob spremstvu treh gospodov blagoslovil šolo. Po blagoslovu so se vrstili razni govori. Popoldne istega dne se je pa v prostorih društvenega doma vršila zelo dobro uspeša šolska slavnostna akademija.

sebeno izbrana predavanja, ki morajo zanimati vsako sodobno dekle in ženo. Vsako članjeno društvo naj pošlje vsaj tri članice k tečaju, kar gotovo zmore, ker je zaradi občnega zbora Prosvetne zveze, ki se ga vse tečajnice udeležijo, dovoljena polovična vožnja. Vse članice, ki se bodo tečaja udeležile, naj se takoj prijavijo Sl. kršč. ženski zvezi in sporoče, če žele stanovanje in prehrano, ali samo eno, ali samo drugo. — Na veselo svidenje!

Med. Univ. Dr. Vlad mir Guzeji

špecialist za kirurgijo

ordinira od 11—1/2 h in od 1/2—1/2 h

Ljubljana, Tavčarjeva ulica šte. 7

II. nadstropje

Tel. fon št. 21-79

— Urejena prebava in zdrava kri se doseže z dnevno uporabo ob čaše naravne »Franz-Josef« grenčice. Strokovni zdravniki za motenja v prehrani hvalijo »Franz-Josef« vodo, ker pospešuje delovanje želodca in črevesa, preprečuje oteklost jeter, zvišuje izločevanje žolca in sečnice, poživlja izmenjavo snovi in osvežuje kri. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

mija. Šolski otroci so pri tej tako dobro nastopali, da so morali mnogo točk ponoviti. Vsa čast g. šolskemu upravitelju A. K. in gđ. učiteljici A. M. ki sta s tolikim trudom pokazala, kaj se da narediti iz otrok. Šola je v resnici krasna stavba, v kras in ponos vsej občini, je tudi zelo praktično urejena in ne bo, kakor trdijo — predraga, tako da občinarjev ne bo preveč obteževala. Hvala ti-stemu, ki se je zanjo največ trudil.

Padlim vojakom

(Trebelno pri Mokronogu.)

Dne 27. septembra smo imeli odkritje spominske plošče v svetovni vojni padlih vojakov. Priprosto in bolj tiho smo praznovali to slovesnost. G. Franc Bonac bišvi vojni kurat je govoril zbraniu možem in fantom o pomenu spominske plošče. Govoril je o ljubezni, pravicah in svobodi, za katero so se fantje bojevali v svetovni vojni. Govornik je risal trpljenje našega malega naroda. Posival mladino za boj proti bogokletstvu. G. župan je prečital imena padlih v vojni. Pevci so zapeli več žalostink. Delo je izvršil g. Josip Zagorc, kamnosek z Novga mesta. Plošča je švedski granit s kamenitim sivism okvirom ter jo krasi 44 imen v vojni umrlih vojakov trebelske župnije. Plošča je vzdana v cerkvenem zidu pri stranski vratih.

Novice.

(Prečna.)

Dular Ana iz Cegelnice je umrla. Zgledna krščanska mati je bila. Otroke: dva sina in štiri hčere je vzgojila v strahu bojem. Vsi so delavni člani katoliških in dobrodelnih organizacij. Bog ji daj nebesa. — Slana nam je ajdo pobrala. Slanica je še ostala. — Sena zelo primanjkuje. Pač pa imamo dovolj grozdja in vina. Tudi vam, g. urednik, damo radi pokušiti, če pridete nas obiskat. Posamezniki bi radi kupili grozdje. Zal, da se naši dolenski vinogradniki ne morejo sprizanjati z mi-slijo, da bi prodajali grozdje, ki bi šlo bolj v prodajo kot vino. Zato so pa Dalmatinci bolj podjetni. Kakršnokoli grozdje in magari samo nekaj kilogramov ga dajo, samo, da prodajo. — Na splošno smo zelo revni postali. Niti davkov ne zmoremo.

Kako je pri nas.

(Kostel ob Kolpi.)

Ko je pred dobrima dvema mesecema izšel v »Domoljub« zadnji dopis iz naših krajev, smo tožili nad sušo, ki nas je dušila. Sedaj pa že skoraj štirinajset dni pada dež, da ne moremo z delom nič naprej. Vsa olava stoji še po travnikih, krompir je v zemlji, koruzo nam je vihar podri na tla... Letos bo slabot! Ako bi ne bila lanska letina tako dobra, bi presneto stradali. Pižola bo komaj za seme in tudi drugih pridelkov ne bo dosti več. Edino sadja imamo sedaj nekaj, tako da si bo vsak lahko kaj nasušil in si napravil še po sto litrov mošta. Zadnje dni je čedalje manj moških videti; vse se giblje in odhaja na Hrvaško, v Češko, Avstrijo in drugam. Ko se Kostelee izleže, valje torbo veže... V ponedeljek, 21. septembra, torej vprav na prvi jesenski dan, nas je obiskal tudi — prvi sneg, ki je med grumenem in mrazom pobelil bližnje Hrvatske griče. V Skradu ga je bilo še drugi dan dosti. Morda se bo sedaj vendár kaj napravilo vreme, čas je že zadnji!

Evharištični shod.

(Crnomelj.)

Evharištični shod dne 20. sept. se je dobro obnesel. Na tisoče ljudstva je prihitelo iz cele Bele Krajine. Čez 4000 ljudi je bilo navzočih pri prelepem govoru novomeškega gospoda prošta, veličastna je bila tudi popoldanska procesija. Le zastav smo pogrešali! Tako prazne, mirne in mirne so bile mnoge velike mestne hiše, po malih hišah pa so le utripale drobne lučke. Vreme je ves čas potrpežljivo čakalo, tako dolgo, da se je ves narod razbežal.

Zastopniki metliškega okraja pri banu.

(Metlika.)

V petek, dne 25. sept. so bili sprejeti pri ljubljanskem banu župani štirih občin: iz Drašič, iz Suhorja, iz Božakovega in iz Lokvice. V zastopstvu so bili tudi banški svetnik g. Nemančič, načelnik viinarske zadruge g. Buk in g. Martin Hajuk iz Božakovega. Obrazložili so naše potrebe in želje. Gospod ban je obljubil, da bo v vsem pomagal v ko-

hkor mogoče. Napovedal je, da v kratkem obišče Belo Krajino.

Trgatev in drugo.

(Bela Krajina.)

Vsako leto se ponavlja ista nerodnost. Nekateri ne morejo strpeti in tako so se tudi letos že predčasno vrgli v trgatev. K sreči so vinogradniki v najvažnejših gorinah bolj modri in bodo prišli šele ta teden. Tisti, ki so pričeli pred oblastno dovoljenim 28. sept. se izgovarjajo, da gnije, pa ni toliko na tem. Le potrpežljivosti jim je zmanjkalo, sedaj pa jih čaka zato dvojna kazen. Nekateri vinogradniki, ki so doumeli, da v sedanjem času vedelja kakšne je vino nego koliko ga je, bodo počakali do 10. oktobra. — V vodo je skočila. 83 let je bila stara, pa se ji je zblodilo in si je na vsak način hotela življenje končati. Samo za trenutek je varhinja obrnila od nje pogled, da je tovarišice pomagala zadelati na glavo, pri sv. Jakobu pod Suhorjem, kjer so bili na delu, pa je zmedena žena zbežala in na Primostku, več kot dve uri od Drag, kjer je doma, se je vrgla v vodo in se utopila. — Zima se oglašja. V četrtek, 24. sept. se je že oglašila prva slana. Ni bila najhujše vrste, a je vendarle napravila obilo škode, posebno na ajdi: Ni vsega vzela, a škoda je le prečljana. Tudi na prou se pozna škoda. Sneg se je že tudi jako daleč dolj predrznil in je bilo to jutro belo vse pobočje Gorjancev dolj do Svete Nedelje.

Sadna razstava.

(Laško.)

Združeni odbori kmetijskih podružnic Laško in Sv. Krištof in sadjarke podružnice v Laškem priredijo v nedeljo dne 4. oktobra sadno razstavo v slovenski šoli v Laškem. Sadjarji iz laškega sadnega okoliša bodo razstavili sadje, ki je leto izvrstno obrodilo. Vabljeni so vsi v drugi, da se razstave udeležijo. Sadjarstvo je v laškem okraju zelo važna kmetijska panoga, ki obeta biti našemu kmetu to, kar je bilo nekaj vinogradništvo. V okraju so zelo lepe lege tudi za boljše vrste jabolk. Upamo, da bo razstava lepo uspeša.

NAZNANILA

n Bled. Na rožničevsko nedeljo 4. oktobra bo na Milnem popoldne ob pol 3 velika tombola (la-silnega društva Milno na Bledu. Glavni dobiček bo lepa krava in telica. Ne zamudite prilike, da poleg mnogih stvari lahko za 5 Din zadenete kravo in telico.

Pravni nasveti

J. V. M. Če ste vložili prošnjo pri bratovski skladnici in še ni rešitve, prosite ponovno za rešitev prošnje. Če imate pravico do pokojnine in do kakšne, vam na podlagi vašega dopisa ne moremo povedati. Zvedeli boste vse pri bratovski skladnici.

Odpoved posojila. S. S. B. Vprašate, če sme zahtevati od dolžnika povračilo dolga brez daljše odpovedi. — Če se nista upnik in dolžnik pri dajanju posojila nič dogovorila v katerem roku da ima dolžnik vrniti posojilo, potem lahko upnik terja vrnitev posojila od dolžnika kadar sam hoče. Če je bilo zgovorjeno le, da bo vrnil »kadar bo mogle ali »ob prilikih itd. ni to dosti jasno določen rok ter je pri takem dogovoru upnik vsak čas upravičen zahtevati povračilo dolga tudi brez daljše odpovedi.

Zagraditev njive. J. R. C. Kupili ste njivo, ki jo boste porabili za stavbni prostor in jo hočete zagraditi z žično ograjo. Stebre ograje hočete postaviti po meji, kar vam pa dva sosedna brata, češ, da ne bosta mogla orati svojih obmehnih njiv do kraja ter zahtevata, da morate odmakniti plot za pol metra v svoje. — Če sta oba mejaša v zadnjih 30 letih svoje njive orala do kraja, tako da je pri oranju zunanje živinče hodilo po vaši njivi, potem sta si v korist svojih njiv že priposestvala služnostno pravico, da stopa pri oranju živina po vašem svetu. V tem slučaju ne bi smeli zagraditi njive tako, da bi s tem ovirali sosedoma oranje v dosedanjem obsegu. Svetujemo vam, da se s sosedoma mirno pogodite s pomočjo županstva.

Brespogojna kupčija. F. A. R. Kupili ste od neke ženske delavnice za določeno ceno ter vam pri kupčiji ni stavila nobenih pogojev. Ko pa je bila pogodba spisana, je prodajalka rekla, da ne more še dati sodniško odpisati, dokler ne dob

nekega dovoljenja od brata iz Amerike. Za ta čas je zahtevala mesečno najemnino za že plačano delavnico. Vprašate, če ste dolžni plačati to najemnino. — Ugotoviti morate, če je bila ta ženska sploh upravičena prodajati brez bratovega pristanka. To boste videli pri vpogledu zemljiške knjige na sodišču. Če je bila upravičena neomejeno razpolagati z delavnico, je bila kupna pogodba sklenjena, ko sta se dogovorili tako glede predmeta, kot glede cene. Čim ste plačali kupnino, vam je bila dolžna dotična ženska brez nadaljnega izročiti v last delavnico. Če pa ta ženska ni bila neomejena lastnica delavnice in sploh sama ni smela razpolagati z delavnico, kar vse je bilo razvidno iz javne zemljiške knjige, potem kupna pogodba sploh še ni bila veljavno sklenjena, dokler ni nanjo pristal brat. Radi tega morate v tem slučaju opravičenemu lastniku plačati primerno najemnino, odškodnino pa smete zahtevati od ženske, ki vas je s svojim govorjenjem zavedla v zmotu.

Odgovornost notarja. J. Od tasta ste prevzeli del posestva, ki leži v P. Tozadevno izročilno pogodbo ste napravili pri notarju. Čez 1 leto pa ste se po posestnem listu prepričali, da ste po izročilni pogodbi pomotoma bili prepisani na del tastovega posestva v D., ki ga vživa tast sam in ga tudi niste prevzeli. Notarja ste opozorili na to pomoto, naj jo popravi. Notar pa pravi, da ne more tega sedaj spremeniti drugače, če vi ali tast plačate za prepis pomotoma prepisanih parcel. — Vsak notar jamči za to, da izvrši točno naročilo, ki ga je sprejel od strank. Če boste vi in tast mogli dokazati, da ste pri notarju točno povedali kateri del tastovega posestva prevzimate, potem je notar dolžan brezplačno na svoje stroške sedaj pomotno sestavljeno izročilno pogodbo spraviti v sklad z danim naročilom. Ker pa vam je bila izročilna pogodba pred podpisom gotovo prečitana, ste pravzaprav sami tudi potrdili s svojim podpisom pomoto in vam svetujemo, da se mirno pogodite.

Invalid in vojnica. F. P. P. Prejeli ste poštino položnico za plačilo vojnice, pa jo je županstvo vrnilo. Nato ste poslali invalidsko spričevalo na vojno okrožje. Rešitve ni nobene, pač pa vas sedaj rubijo za vojnico. — Napačno ste storili, ker ste poslali položnico nazaj. Ponovno smo že pisali, kako je postopati v takih slučajih. Ko ste prejeli plačilni nalog, bi se bili morali pritožiti proti pogrešnemu vpisu za vojničarja. Vojnico pa bi mo-

rali vaeeno plačati. Če bi bilo priložbi ugodeno, bi se vam plačana vojnika povrnila. Če niste tako ravnali, poskusite sedaj!

S. A. G. Ce boš delal svoje rokodelstvo v svojem imenu in na svoj način brez obrtnega dovoljenja, vas obrtna oblast lahko kaznuje.

M. L. J. Ce se udira s sosedovo streho sneg na vaš svet, zahtevajte od sosedu, da napravi na streho snežni držaj ali da na kakšen drug način prepreči udiranje snega na vaš svet. Ker je sosed zgradil hišo l. 1930 še niste zamudili staviti navedene zahteve.

Ziva meja ob vrtu. R. I. K. Sosed je zasadil ob vašem vrtu živo mejo in to 25 cm proč od meje. Ker vam senca dela škodo, bi radi prisilili sosedu, da bi mejo presadil bolj proč. Kako daleč bo jo moral? — Če je živa meja 25 cm od vašega vrta oddaljena, je to dovolj. Škoda, ki vam jo dela senca paš ni tolikšna, da bi mogli sosedu prisiliti, da prestavi živo mejo. Če nimate na sosedovem svetu ob meji kakšne pravice pota ali podobno, bi bil sosed prav do meje lahko ogradil svoj svet. To seveda tudi vi lahko storite.

Nove knjige

Sv. Terezija Deteta Jezusa. Nov življenjepis čudodelke naših dni. Za vsakega častilca Male sv. Terezije predragoceno darilo.

Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah. Najboljša priprava za slovesno posvetitev božjemu Srcu na praznik Kristusa Kralja.

Življenje z Jezusom. Evharistični molitvenik, posebno pripraven spremljevalec k vsakdanjemu sv. obhajilu.

Vsaka knjiga, elegantno broširana, stane 15 Din, vezana 20 Din. Pri skupnem naročilu štirih knjig (ena še izide): elegantno broširane vse štiri knjige 40 Din, vezane 60 Din. — Vsa naročila sprejema: Uprava Nebeških rož, Ljubljana, Komenskega ulica 12.

n Dr. Al. Odar: Govori pri duhovnih vajah. Pravkar je izšla v založbi Misijonske tiskarne nova dr. Odarjeva knjiga, ki obsega sledečih 11 govorov: Za uvod, Odkod in kam? Skrivnost krivice, Določeno je človeku enkrat umreti, po smrti je pa sodba, Strašno pogubljenje, Križ na Golgati, Spoved, Molitev, Ljubezen, Marija, Evharistija. — Knjiga obsega 128 strani na finem papirju. Cena 16 Din. Dobi se v vseh knjigarnah.

Radio

od 1. do 8. oktobra 1931.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče borza — 22.00 Cas, dnevne vesti. — **Cetrtek, 1. oktobra:** 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Gimnastične vaje — 20.00 Etika in sociologija evangelijske — 20.30 Koncert radio-kvarteta — 21.30 Operni duet, izvaja ga gg. Jože Gostič in Marjan Rus — 22.00 Šlagerje poje g. Mirko Premelj. — **Petek, 2. oktobra:** 18.30 Plošče — 19.00 Vgetarijanska prehrana — 19.30 Sokoloko predavanje — 20.00 O ustroju materije, — 20.30 Prensos iz Belgrada. — **Sobota, 3. oktobra:** 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Sah — 20.00 Prensos opere iz Belgrada. — **Nedelja, 4. oktobra:** 9.30 Prensos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve — 10.30 Nekaj o vsakdanjem kruhu — 11.00 Salonski kvintet — Dnevne vesti, plošče — 15.15 Praznična ura — 15.45 Slovenske narodne z orkestrom pojejo gđ. Korenčan in gg. Likovič in Gostič — 16.45 Thoma: Lokalna železnica — veseloigra (št. Jakob. oder) — 20.00 Pojoča žaga, prof. Noč — 20.45 Citre solo g. Mezgolits — 21.30 Salonski kvintet. — **Ponedeljek, 5. oktobra:** 17.30 Salonski kvintet — 18.30 Med brati in sestrami v Westfaliji — 19.00 Higijenska ura — 20.00 Opera: Tristan in Izolde (plošče) — 21.00 Salonski kvintet. — **Torek, 7. oktobra:** 17.30 Otroški kotichek — 18.00 Plošče — 18.30 Etika in sociologija evangelijske — 19.30 Prensos opere z Dunaja. — **Sreda, 7. oktobra:** 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Ruščina — 19.30 Jean Jaques Rousseau — 20.00 Zabavno čtivo — 20.30 Prensos iz Zagreba.

Hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezavo

▼ KAMNIKU

Štuna št. 22 (lastna hiša) blizu postaje

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodnejše. Vse davke plačuje hranilnica sama. Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu. Otvorja tekoče račune itd.

46

RAZNO

Dobro se se vleklje. V kavarni so sedeli skupaj za mizo trije izdelovalci omar za led. Eden je bil Francoz, drugi Anglež, tretji pa Nемеc. Pa je začel pripovedovati Francoz: »Mi smo pravkar izdelali omaro za led, 1 m visoko in pol metra široko, v omaro smo pa dali petelina. Potem smo pod omaro napravili ogenj, 500 stopinj prosim. S to vročino smo ogrevali omaro ves dan. Ko smo pa po preteku enega dneva omaro odprli, smo našli petelina v omaro še vedno živega.« Tu se oglasi Anglež: »To ni nič. Mi smo izdelali omaro, 2 m visoko in 1 m široko, potem smo dejali vanjo petelina in smo zanetili ogenj pod omaro, 1000 stopinj, prosim. Čez dva dni smo šli pogledat, kaj je s petelinom in glej — še je bil živ!« Nемеc iz Berlina pa je povedal to: »To tudi še ni nič. Tudi mi smo naredili omaro za led, majhno in lično: visokost 50 centimetrov, širokost 10 centimetrov. V omaro smo dali petelina, potem smo ga zaprli, pod omaro smo zanetili ogenj

Mina Boštjanova

Roman.

Nemško spisal Paul Keller, prevela Marija Kmetova

Zdravnik je odločil: »Gospodarnik je čisto pravilno razumel. Vaša mati boleha na srcu, žile so ji zelo zapnjene, naj se kdaj močno razburi, pa utegne nenadoma umreti. Ravnajte se po tem, ne pa po željah — takega brata!«

In tako je Mina prestregla še pol ducata pisem, k so bila prišla iz ječe na mater, in je vse zažgala.

27.

Samotna pot je najdaljša. Neskončno dolgi so bili dnevi za Mino. Zjutraj je prihajala v temno sobo, kjer je plapolajoči ogenj v peči le malce razsvetljeval stene in je ura nejevoljno izpolnjevala svoje dolžnost kak utrjeni nočni čuvaj. Večkrat je Mina obstala pri oknu, gledala na mračno dvorišče, ki je skoraj vse dopoldne pričakovalo dnevne luči, in bila je tako utrjena, kakor bi bila prejšnji večer preveč delala.

Počemu vse to? Zakaj živeti in trpeti? Morda radi Toneta? Jeseni ni prišel na počitnice, tudi za božič ni hotel domov, ker ga je bilo še zmeraj sram ljudi. A Jože je dejal, da bo s silo privedel Toneta — že zaradi matere.

Konec novembra so prejeli obvestilo, da je za špansko boleznijo umrl tisti vladni svetnik, ki je v počitnicah stanoval pri Boštjanovih. Učitelj Novak se je odpeljal na pogreb. To je Mino močno zadelo. Zakaj se je peljal tja? Da bi spremil umrlega na zadnji poti, ali pa je morda šel na zaroko? Zdaj je bilo ono

dekle povsem svobodno, zdaj bo še vesela, če bo mogla priti pod krov loške šole! Ta misel je bila za Mino najbridkejša. Toliko je že prestala v življenju; a da je bila njena ljubezen zavržena, jo je napolnilo s srdito muko. Zakaj pa je bila grda, zakaj je bila tako nerodna in močna, da mu ni bila všeč? Zakaj ni znala tako pametno besedičiti ko ona druga? Skušala se je pomiriti. Natančnega ni nič več vedela, mučila se je le s samimi dozdevki. Seveda, Novaka ni bilo zdaj nikdar v njih hišo. Preverjala se je, da ga je užalila tedaj, ko mu je tako čudno govorila o Bernardu in pa, da ni prišla tedaj sama k njemu radi Tonetovega spričevala. Zdaj je sprevidela, da je Novaku zelo olajšala odhod od nje, kakor je bila Jožetu olajšala pot za nakup posestva. Ah, Mina Boštjanova, kako si vendar čudna in kako čudno se ti zapletajo dogodki življenja! Pa je vedno storila to, kakor sta ji velevali vest in pamet. Ah, Mina, nikoli nisi pomislila, da je tisti človek, ki zase nič ne skrbi, zmeraj nepreskrbljen!

Nekega večera je bila njena bolest potrjena. Prišel je stari učenik. Mina se ga je razveselila: Rada je imela starčka in vsaj za urico je imela nekoga, s katerim se je mogla porazgovoriti. A starček ni bil niti veder niti blagodejen. Boelstno se je nasmehnil Mini, ko jo je pozdravil, in ko sta sedela skupaj, je dejal:

»Tak je vendar prišlo do tega, Mina, česar sem se zmeraj bal, da bom le moral iz Loke.«

»Zakaj pa?« se je začudila Mina.

»Novak se bo oženil.«

Starčku se še sanjalo ni, da je s temi štirimi besedami porinil meč v mlado, kipeče srce. Sedel je in mislil samo nase. Mina ni zinila besedice. Vsak drugi bi bil videl, kako je deklo pobledele, kako jo je

† Po večno plačilo je poklical Vsenočnoni našo mater

Alojzijo Tomazin

Ziveli so nad 78 let, ko so nas zapustili na smrt pripravljeni ob sklepu dneva Marije rešiteljice. Pokopali smo jih v nedeljo, 27. t. m. ob 8 zjutraj v Naklem.

Desetero otrok so nas naša mati vzredili ter nas neumerno vzgajali z modro besedo in lepim zgledom. Ko nas veže dolžnost, da jih ne pozabimo radi njihove vestranske in velike skrbi ter ljubezni, jih priporočamo vsem, ki ste jih poznali, v pobožno molitev.

Naklo, dne 25. septembra 1931.

Se živeči otroci:

Franca por. Lombar, Jožef, Jakob, Franc, Ivan, Ciril in Matej.

ZENITNA PONUDBA

Kmečki fant v starosti 35 let, ki ima 40.000 Din gotovine in je prišel iz Kanade, želi znanja s dekletom lepega krščanskega življenja 20 do 30 let, katera bi imela posestvo v lepem kraju. Le resne ponudbe s sliko je poslati na upravo »Domoljuba« pod »Lepa bodočnost« št. 11445.

d Is St. Vida nad Ljubljano nam poročajo: Tvrška Josip Peteline, znana trgovina s šivalnimi stroji iz Ljubljane, prične pri nas v ponedeljek dne 5. oktobra v prostorih tukajšnje gostilne »Pri Štefku« z brezplačnim tečajem za umetno vezenje in šivanje.

Opozorjam na to praktično in nad vse koristno prireditev ter Vas vladno vabimo, da se je v čimvečjem številu udeležite.

Modna in manufakturna trgovina

F. I. Goričar

»Pri Ivanki«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29 nudi ravnokar došlo veliko izbero blaga za jesenske moške in ženske obleke, baržuna, pliša, barchenta, flanel, kontenine, bele in rujave, že od 5 Din naprej, zimske rjuhe, deke, kovtre, gradl za posteljino, volnene jopce, razne pletenine, dežnike itd. Ker je denarna kriza posebna za kmetijski stan zelo občutna; si je tvrdka za to jesen kar največ prizadevala doseči pri svojih dobaviteljih najugodnejše cene, ter tudi svoj zaslužek skrčila na minimum, računajoč samo na večji promet, tako da si pri nas za malo denarja že precej potrebne blaga lahko vsak nabavi. V slučaju potrebe se torej oglasite pri nas, mi Vas bomo pa tudi postregli v Vašo največjo zadovoljnost. Se vladno priporočam vsem svojim stariim kakor tudi novim odjemalcem

»ČISTOL«

odstrani vse madeže iz obleke, svile, klobukov, čevljev itd. zajamčeno brez škode za barvo ali tkanino. Steklenica 12 D (predplačilo), povzette 20 D.

»VENERA«

eliksir odstrani vse nepotrebne dlake v par sekundah. Bočica 10 Din (predplačilo), na povzette 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din.

R. COTIČ, Ljubljana VII, Kamniška ulica št. 10 a.

Okvirji, rezbarije ter okraski za stavbe in pohištvo

Stane Vidmar

Ljubljana, Gallusovo nabrežje 33.

1000 DIN PLAČAM

ako Vam Radio Balzam ne odstrani kurjih oči, bradavic, trde kože, bul itd.

Petnajst let sem trpela na trdi koži. Vse sem brezuspešno poskusila. Dva lončka Vašega Radio Balzama sta me popolnoma ozdravila. Hvala Vam.

Zinka Dralka, Ljubljana, Gosposvetska c. 10. Priporočam vsakemu. — Zahtevajte povsod samo Radio Balzam. Po pošti: En lonček 10 Din (predplačilo), povzette 18 Din, dva 28, tri 38 Din pošte R. COTIČ, Ljubljana VII, Kamniška ulica št. 10 a.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brojavní naslov:
GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezer. nad Din 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu

strlo, da je pravzaprav umirala. Stari učenik ni ničesar opazil, mislil je samo na svojo lastno usodo. In spet je začel govoriti: »Saj sem že poleti videl. Dekle je bilo bolj zaljubljeno ko Novak. Le stric je bil še vmes. Ta si je pač želel kakega akademično izobraženega ženina za dekleta. A zdaj je stric mrtev, zdaj imata proste roke.«

Tišina. Nobenega odgovora. Učenika tudi zdaj ni nič osupnilo. Mislil je nase.

»Pa se je peljal na pogreb. Ali se pelje kdaj kak učitelj prostovoljno in na lastne stroške na pogreb kakega vladnega svetnika? Še v sanjah mu ne pride kaj takega na mar! Noben učitelj ni še tega storil! Pa sem Novaka kar naravnost vprašal, zakaj da se pravzaprav pelje na pogreb. Za odgovor mi je kvasil nekaj, kako da je imel svetnika v časti in da mu je hvaležen. Samo izgovor! Jaz sem si mislil, najprej bosta starega pokopala, si dala zapeti »Vigred se povrne«, nato bosta šla domov, se drug drugemu malo muzala, se nato zaročila in si rekla, čeprav ne bi tega nikomur priznala, še sebi ne: »Ah, kako lepo in pomirjevalno je, da je stric zatisnil oči.« Da, da, taki so ljudje! Le nase mislijo.«

Ko Mina še zmeraj ni ničesar odvrnila, je vprašal: »Se čudite, kaj, gospodična?«

»Res,« je rekla. Učenik se je trpko smehljaj.

»Jaz se nič ne čudim; saj sem vedel. Seveda, Vi, Mina, niste mogli ničesar slutiti. Jaz pa sem na lastne oči videl tisto božkanje in igračkanje na šolskem vrtu. Pa sem Novaku kar naravnost povedal, da se bo oženil z gospodično Olgo in prav nič ni tajil.«

Mina je vstala. Iz prsi so se ji dvigali kratki sunki.

»Gospod učenik, meni se zdi — zdi se mi, da so me mati poklicali.«

In je bila zunaj. Učenik je še pol ure sam sedel. Poglobljaj se je v svojo bolečino.

Ko je prišla Mina spet nazaj, je bilo v sobi že temno. Prižgala je luč.

»Umila se je,« je dejal učenik, »po milu diši. Tudi lica ji žarijo; prav močno se je umivala. Tudi prečesala se je.«

Resnično, umita in počesana je prišla Boštjanova Mina v sobo. Nekoliko se je ozrla v stran, ko je rekla:

»Glejte, gospod učenik, Novak je pač mlad človek. Naravno, da se mora poročiti. Mene to popolnoma nič ne briga. Vas, seveda briga zaradi stanovanja.«

»Saj to je,« je starček otožno prikimal. »Iz šole moram, ker se naseli vanjo žena, družina. To je bridko, Mina! Bridko je seliti se na stara leta, poročiti iz vasi, kjer poznam vsakega človeka, vsakega konja, vsakega psa, da skoraj tudi vsakega ptička; iz vasi, kjer so pokopani moji ljudje, kjer stojijo stare orgle, ki jih že toliko, toliko let igram — zdaj pa proč! Na tuje pokopališče!«

»Neumnost!« je Mina rezko prekinila to bolno jadikovanje. »Gospod učenik, Vi ostanete v vasi! Seveda, iz šole boste že morali, ondaj ne bo več prostora za Vas. Pa pridite sem, k Boštjanovim! Tri sobe prepustim Vam. V eni boste bivali, v eni boste imeli klavir, harmonij, knjige — v eni boste spali. To je dovolj prostora za Vas. Glede najemščine ne bova govoričila, saj smo pravzaprav vsi Vaši dolžniki.« Tako trdo je govorila ko kak vojak, ko najema stanovanje za moštvo.

Učenik jo je skoraj strahoma gledal, ko je tako zapovedujoče in oblastno govorila. A je bil ves blažen radi Minine ponudbe. Z mnogimi besedami se ji je zahvaljeval. Slednjč je nagnil glavo in dejal:

do 5000 stopinj. Čez en teden smo šli pogledat, kaj je s petelinom in glej — bil je mrtev!« Vsi so se pogledali. »Petelin je zmrl,« se je odrezal Berlinčan.

Predvidna vzgoja. Predno se pričnem prepričati z možem, pošljem otroke z doma. — Zato so tvoji otroci vedno na cesti.

Moč živalskih mišic. Danes je dognana stvar, da delujejo človeške mišice dosti bolj ekonomično kakor pa parni stroj. Pri parnem stroju gre v nič 98 odstotkov proizvedene toplote in samo 2 odstotki se izpreminjajo v mehanično energijo ali »delo«. Šele v najnovejšem času se je posrečilo parni stroj izpopolniti tako, da daje do 13 odstotkov mehanične energije, vsa druga toplota pa gre še vedno v nič.

Mnogo varnejše pa deluje človeško mišičevje, ki črpa za svoje delo potrebno toploto iz vsakdanje hrane. Lačen človek seveda ne more imeti »delatice«, ker njegovo telo oziroma mišičje ni dovolj »zakurjeno«. Dokazali pa so točno, da porabi mišičje najmanj po 20 odstotkov toplote za »delo«, ostanek pa porabi, da se vzdržuje »plota telesa sploh.«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Smrekovih blodov

kupim večjo množino, lepih, zdravih, ravnih. Debelina od 25 cm naprej in tudi nekaj po 25 cm. Ponudbe staviti za m' fre. vagon Medvode ali fre. nakladalna postaja. Plačljivo pri prevzemu blaga. — Ponudbe poslati na Ivan Bohine st., lesna trgovina in parna žaga, Medvode.

Maniše posestvo

kupim na Gorenjskem s hišo ali brez hiše. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod št. 11.289.

Mesarskega vajenca

dobrih staršev, z dobrimi pričevalci, sprejem takoj Alojzij Breclnik, mesar, Celovška cesta 93, Ljubljana VII.

Učenkam pletilam

brezplačni pouk, če si nabavite od nas pletilni stroj »Tehna« družba, Ljubljana, Mešni trg 25/1.

Mi iščemo Vas,

Vi pa zopet nas! Vi iščete stalno, dobro plačano zaposlenje, mi pa zopet posebno agilne in zanesljive moči za domača dela, za potovanja, za vodstvo podružnic itd. Marljivim osebam se nudi prilika za brezskrbno bodočnost. — Če vprašanju priložite znamko, dobite izčrpne informacije pri tvrdki Berenyi, Osijek.

Z čevljarstva vajenca

iz poštene hiše sprejem. — Jakovec Rok, Žiganjavas 43, Križe, Gorenjsko.

Holandske gomolje

hiacint, tulipanov itd. v 130 vrstah po imenih nudi Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetška cesta 5.

Dekle sprejemam za kmečka dela 20—30 let staro v bližini Ljubljane. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »Kmečko deklet« 11481.

Pekovski vajenec

se sprejme. Pogoji: sin poštenih staršev, veselje za pekovski obrt, učna doba 3 leta in pol z vso brezplačno oskrbo v hiši. Naslov pove upravnitvo Domoljuba pod št. 11.157

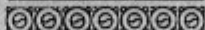
Sode in hadi dobite vedno pri Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo.

500 dinarjev tedensko plačamo

zgovornim osebam s številnimi poznanstvi. — Perssons, Ljubljana, Poštni predal 307. Znamko za odgovor!

Mizarskega učenca

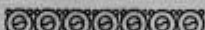
krščanskih kmečkih staršev sprejme Jože Erjavec, Sr. Gameljne št. 17, St. Vid nad Ljubljano. Hrana in stanovanje pri mojstru.

Oglasi

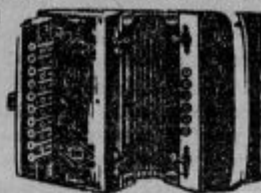
V »DOMOLJUBU«

imajo velik uspeh!

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

Nekaj
za
Vas!

Zabavajte se z glasbo, ki je najcenejše razvečirilo! Zahtevajte brezplačni, ilustrirani cenik, katerega Vam takoj pošlje

Trgovski dom
STERMECKI
CELJE št. 19

Enovrstna ročna harmonika 265 Din, dvovrstna 378 Din, trovrstna 970 Din, dalje velika izbira ustnih harmonik po 3, 5, 8-50, 10 Din, violin 142, 315, 545 Din, gitar 240, 270 Din, bisernice 156, mandolin, tamburice, citer, flavt, klarinetov in drugih glasbil. Na zalogi tudi gramofoni in gramofonske plošče.

V vsako hišo Domoljuba!

Francka je imela prosto in je šla na sprehod s služkinjo sosedove gospe.

»Moja gospa je strašno radovedna,« pravi Francka.

»Saj so vse, ne samo tvoja,« pojasni Lenka. »Na kakšen način pa je tako radovedna?«

»Včeraj sem kukala skozi ključavnico

v sobo, pa je gospa ravno gledala skozi ključavnico, kaj delam.«

Teta: »No, ker si bil ves dan priden, si smeš nekaj želeli.«

Mirko: »Potem si želim, če smem bti jutri poreden.«

47

bolj varčno izrablja toploto živalske mišičje. Najboljši človeški tekač teče 9,6 metrov na sekundo, konj pa 22 metrov na sekundo. To je dokaz, da dela živalsko mišičje še mnogo bolje kakor človeško.

264 ur na dimniku. V Tokiju so imeli ljudje priliko videti človeka, ki je predsedal na nekem dimniku celih 264 ur. Storiš je to v znak simpatije z delavci, ki so stavkali. Po 264 urah pa se je simpatizer naveličal demonstracije. Živci so mu odpovedali, tako da so ga morali sneti z dimnika. Sedenja na dimniku v znak simpatije s stavkajočimi delavci je na Japonskem običaj, ki se mu Japonci prav nič ne šadijo.

Tiger rešil krotilec. V Nagenbeckovem cirkusu v Lipskem je razdražena tigrica med predstavo napadla krotilec in ga z močnim udarcem pobila na tla. V istem hipu je skočil neki tigrar na razjarjeno žival in ji pregriznil tilnik, da je bila takoj mrtva. Krotilec je bil na srečo le lažje ranjen, tako da je lahko svoje točke izvedel do konca.

»Če bi bil jaz namesto Novaka, se pač ne bi oženil s to drobno, bledično mestno punčaro. Poskušal bi, če bi si mogel pridobiti Boštjanovo Mino.«

»To so jalovi dovtipi, gospod učenik,« je zagodrnjala Mina. »Počemu le?«

In še nekoč je Boštjanova Mina nekaj podobnega doživela.

V mestu je bila; njen brat Tone ji je v gostilni sedel nasproti. Dolgo je nagovarjala fanta, naj vendar pride na počitnice, kaj bo sicer z materjo? Tone se je dal pregovoriti. Dodal pa je, da mu mora pustiti prosto roko v tem, da bo v Loki naklestil tiste, ki bi užalili njo ali mater. Tudi glede te točke sta se zedinila. Nato je Tone vprašal kaj je v Loki novega.

»Novega? — Prav nič. — Pa vendar: Tvoj prejšnji učitelj Novak se bo oženil.«

»S katero pa? S teboj?«

»Ti si telek, Tone!«

»Zakaj telek? Le kako si ga zmeraj pričakovala, kako zelo si bila vneta zanj! Kaj misliš, da jaz kaj takega ne opazim?«

Mine je bilo v dno duše sram. Stari učenik še slutil ni, kaj se je godilo v njenem srcu, nihče ni vedel za to; je tale paglavček je zadel v črno.

»S kom se pa poroči, Mina?« je Tone spet pristopilo vprašal.

»S tisto — tisto nečakinjo gospoda vladnega svetnika.«

»Aha, z Olgo! Ti, to je pa strašno brhka punčka, ta je lepša ko tili!«

»Vem, dragi moj!«

»Zakaj pa kar mahoma tako tiho in solzavo govoriš, Mina? Mislim, da je Novak velik osel, ker se poroči z Olgo. O tej mi je znana velika sramota!« Mina ni odgovorila.

»Namreč,« je važno povzel Tone, »Olga ima take srčkane kodrčke. S kodrčki se ponša po svetu okrog. Povem ti pa, Mina, da se tebi še ne sanja ne o ljubem Bogu in o ženskih kodrčkih!«

»Kaj pa ima ljubi Bog opraviti z ženskimi kodrčki?«

»Mina, ti tega ne razumeš! Ljubi Bog, to sem že iztuhtal, nima sploh nič besede pri ženskih kodrčkih. Namreč, nekega jutra mi je prišlo na mar, da bi splezal na brajdo in bi odnekod pogledal, kaj počenjata stari svetnik in gospodična Olga tako zarana na vrtu. Pa tudi zato sem hotel splezati na brajdo, ker mi je Jože rekel: »Fant, če boš splezal na brajdo, boš vso polomil in tudi sam se boš polomil. Pa sem se hotel prepričati ali ima Jože prav ali ne. No, pa ni imel prav in se je pošteno urezal. Niti malo se nisem polomil. Torej, ko sem pogledal dol z brajde noter v sobo, je imela gospodična Olga polno bučo samih papirnatih zvitkov in še velike škarje in je onegavila po laseh in si narejala kodrčke. Torej, Mina, lahko ti rečem, da naš ljubi Bog niti enega Olginega kodrčka ni ustvaril. Pa mora človek vendar imeti le tiste kodrčke, ki so od Boga. Vse drugo je sleparija!«

»Le pusti, Tone. Tega ti ne razumeš,« je Mina prekinila ogorčeni govor.

Tone se je nagloma zakrohotal: »Mina, če bi si ti kdaj naredila kake kodrčke, bi vsi ljudje od smeha popokali!«

Zavzdihnila je in prikimala. Tako dobro ji je delo, da je spet ališala, kako Tonetu urno teče jezicek. Fant je resno zmajal z glavo in dejal:

»Novak napak dela, da jemlje Olgo za ženo. Kaj bo tako prozorna stvarca na deželi? Na deželo spadajo veliki, močni in debeli ljudje, kakršna si ti, Mina! Nikoli ne bom obiskal Novaka! Naj bo le sam priča, kako si bo njegova žena ponarajala kodrčke!«

Za vso družino.

Pripravili smo primerno obutev za starše in za otroke za lepe in grde vreme, za hišo in izven hiše in za vsak poklic.

Prihajaja jesen, pazite na svoje zdravje. Slabo vreme: dež, blato in mrzot boste obvladali samo v dobri obutvi. Predvsem kupite potrebno obutev, s tem si boste ohranili zdravje in si prihranili mnogo denarja.

Za dejevno vreme potrebujete galoš, ki Vam bodo obvarovale noge pred vlago. Za delo, trg in potovanje imamo posebno praktično obutev. Za delo v pisarni, za urad in trgovino imamo lahke obutev. Za nedelje in praznik imamo luksurne obutev iz ševroa, laka in semiša. Doma po dovršenem delu odpočijte noge v naši obutvi za dom.

50.000 naših sotrudnikov se trudi, da Vam preskrbi vse potrebno za nastopajočo sezono. Naše 35 letne izkušnje so najboljše jamstvo, da dobite za malo denarja najbolj dovršene izdelke in da si boste v naših prodajalnah preskrbeli vse svoje potrebščine.

Obiščite naše prodajalne, obrnite se na naše sotrudnike, ki bodo poskrbeli, da boste povsem zadovoljni.

49

Vrsta 7045

Ko ste doma ali če delate v kuhinji ali hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarovale Vas bodo, da se ne prehladite. V njih se Vam bodo noge najbolj odpočile.

129

Vrsta 3672-22

Elegantni otroški čevlji iz črnega ali rjavega boks. Usnjati podplati z gumijevo peto. Široka oblika čevljev zagotavlja veliko udobnost pri hoji.

169

Vrsta 3967-22

Te čevlje nosite ob slabem vremenu. So zelo praktični posebno za one, ki so prisiljeni opravljati svoje delo pod milim nebom. — Naredili smo jih s trpežnim gumijevim podplatom.

169

Vrsta 3635-19

Niski čevlji iz boks z nizkim usnjem podplatom in usnjato peto z gumijem. Široka oblika napravi čevlje zelo udobne.

Bata

PREKLIC. Erman Marija z Zgornje Lipnice prekliče, kar sem kdaj žaljivega govorila proti Dežman Kristini z Zgornje Lipnice.

Na drobno! **J. Kušlan, Krani** Na debelo!

mehanična tovarna pletenin

prilagojena sv. Jo vel ko zalogo pletenin lastnega izdelka kakor: različne moške in ženske jopice, nogavice, rokavice itd. — Cene konkurenčne.

d Odredba pekovskih mojtrov. Zadruga pekov za sodni okraj ljubljanski v Ljubljani je razposlala sledečo okrožnico. Na združnem sestanku, dne 22. sept. 1931 je bilo soglasno sklenjeno: 1. da se ukine vsako dajanje procentov pri dobavi kruha kakršnekoli vrste prodajalcem. Pri dobavi finega peciva in žemelj je dopusten popust do največ 10 odstotkov. 2. Star kruh se pod nobenim pogojem ne zamenja ali pa vzame nazaj. 3. Ničče ne sme prevzeti odjemalcev svojih tovarištev. 4. Vsako ponujanje kruha in peciva od hiše do hiše, po stavbah, sejmiščih, šolah itd. je po zakonu prepovedano in bo vsakdo, ki bo pri tem zasačen, ovdan pristojni oblasti. 5. Pečenje kruha privatnim strankam se računa od 2—3 Din od kosa po njegovi velikosti. 6. Ob nedeljah počiva v pekarnah vsako delo. 7. Pečenje za prodajo kruha čez ulico je po zakonu prepovedano vsakomur, ki nima za to potrebnega dovoljenja — obrtnega lista. Stranke se naprošajo, naj prinese papir za zavijanje kruha in peciva s seboj. — Občinstvo bo odredbe gg. pekovskih mojstrov gotovo uvaževalo, toda tudi gg. pekovski mojster naj smatrajo odloke oblasti za ukaz, ki se mora brezpogojno in točno izpolnjevati.

Poravnajte naročnino!

KOŽE
vseh vrst divjačine kupuje stalno in prodaja čvrste podplate — usnje po ugodni ceni.
Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica 9.

BRINJE
prvovrstno blago, dobite zopet pri Fran Pogačniku, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67 (nasproti mitnici).

Preselitev!

Pisarna
FRANCOSKE LINIJE
(FRENCH LINE)

zastopnik
Ivan Kraker
Ljubljana

se preseli dne
1. oktobra t. l.
iz Kolodvorske ulice 35 na
Masarykovo cesto 14,
nasproti izhoda glavnega kolodvora.

Kvalitetna znamka
za pečurki pravek
in vamiin sladkor.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in dobro pri trdnici

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Ure v vseh cenah od Din 44— naprej. Št. 120. Kovinasta anker ura Din 44—, s sekundnim kazalcem Din 76—.

Št. 121. Ista z radijem Din 58—, s sekundnim kazalcem Din 94—. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49—, z radijem Din 76—. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1